

ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ

«Τοῦτο δὲ καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν» (Β' Κορινθ. ιγ', 9)

Ὁ Νυμφίος τῆς Ἐκκλησίας
(Ι. Ν. Ἀγ. Μάρκου Βροντάδου)

Τεύχος 75ον ΜΑΡΤΙΟΣ-ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2024

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ & ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ

ΛΙΜΝΗΝΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΕΩΣ

ΧΙΟΣ

Έορτή Κατηχητικῶν Σχολείων
γιά τήν 25η Μαρτίου 1821

Έορτή Κατηχητικῶν Σχολείων
γιά τήν 25η Μαρτίου 1821

Αριθμ. Πρωτ. 152

ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΗΧΗΤΗΡΙΟΣ
ΕΠΙ ΤΗ ΕΝΑΡΞΕΙ
ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ

+ Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ

ΕΛΕΩΙ ΘΕΟΥ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,
ΧΑΡΙΣ ΕΙΗ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ,
ΠΑΡ' ΗΜΩΝ ΔΕ ΕΥΧΗ, ΕΥΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΤΧΩΡΗΣΙΣ

* * *

Τιμιώτατοι ἀδελφοί Ἀρχιερεῖς καί τέκνα ἐν Κυρίῳ εὐλογημένα,

Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης μᾶς ἡξίωσε καί πάλιν νά εἰσέλθωμεν εἰς τήν ψυχωφελῆ περίοδον τοῦ Κατανυκτικοῦ Τριωδίου καί νά φθάσωμεν εἰς τήν Ἁγίαν καί Μεγάλην Τεσσαρακοστήν, εἰς τό πλήρες ἄνωθεν δωρημάτων καί σταυροαναστασίμου εὐφροσύνης στάδιον τῶν ἀσκητικῶν ἀγώνων. Κατά τό εὐλογημένον αὐτό διάστημα ἀποκαλύπτεται εὐκρινῶς ὁ πνευματικός πλοῦτος καί ὁ δυναμισμός τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς καί ἡ σωτηριολογική ἀναφορά ὅλων τῶν ἐκφάνσεων τῆς.

Πολλά ἐδιδάχθημεν ἤδη ἐκ τῆς ἀδιεξόδου καί αὐτοδικαιωτικῆς ὑπερηφανίας τοῦ Φαρισαίου, ἐκ τοῦ ἀγόνου ἠθικισμοῦ καί τῆς σκληροκαρδίας τοῦ πρεσβυτέρου υἱοῦ τῆς παραβολῆς τοῦ ἀσώτου καί ἐκ τῆς ἀναλγησίας καί τῆς καταδίκης ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἠδιαφόρησαν διά τούς πεινῶντας, τούς διψῶντας, τούς ξένους, τούς γυμνοῦς, τούς ἀσθενεῖς καί τούς ἐν φυλακῇ «ἐλαχίστους ἀδελφούς» τοῦ Κριτοῦ. Ἐφανερώθη δέ εἰς ὅλους μας ἡ ἀξία καί ἡ ἰσχὺς τῆς ταπεινώσεως καί τῆς μετανοίας, τῆς συγχωρητικότητος καί τῆς ἐλεημοσύνης, στάσεων, εἰς τήν καλλιέργειαν τῶν ὁποίων μᾶς καλεῖ μέ ἔμφασιν ἡ Ἐκκλησία κατὰ τήν ἀρχομένην περίοδον.

Ἡ Ἀγία καί Μεγάλη Τεσσαρακοστή εἶναι καιρός εὐπρόσδεκτος πνευματικῆς, ψυχικῆς καί σωματικῆς καθάρσεως καί γυμνασίας, διερχομένων, ὡς ἠκούσαμεν εἰς τήν πρό ὀλίγου ἀναγνωσθεῖσαν εὐαγγελικὴν περικοπὴν, διὰ μέσου τῆς νηστείας, ἡ ὁποία δέν ἐπιτρέπεται νά τηρῆται «πρὸς τό θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις», καθὼς καί διὰ τῆς συγχωρητικότητος πρὸς τοὺς ἀδελφούς: «Εάν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καί ὑμῖν ὁ Πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος»¹. Αὐτὸ ἐξ ἄλλου ὁμολογοῦμεν καθ' ἡμέραν εἰς τὴν Κυριακὴν προσευχὴν μέ τό «ὡς καί ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν»².

Χθές, Σάββατον τῆς Τυροφάγου, ἡ Ἐκκλησία ἐτίμησε τὴν μνήμην τῶν ἐν ἀσκήσει λαμψάντων Ἀγίων ἀνδρῶν καί γυναικῶν. Οἱ Ἅγιοι δέν εἶναι μόνον πρότυπα τῶν πιστῶν εἰς τόν καλόν ἀγῶνα τῆς ἐν Χριστῷ καί κατὰ Χριστόν ζωῆς, ἀλλὰ καί συνοδοιπόροι, φίλοι καί ἀρωγοί εἰς τόν ἀσκητικόν δόλιχον τῆς νηστείας, τῆς μετανοίας καί τῆς ταπεινώσεως. Δέν εἴμεθα μόνον εἰς τὴν προσπάθειάν μας, ἀλλὰ ἔχομεν εὐδοκοῦντα καί εὐλογοῦντα τόν Θεόν καί συμπαραστάτας τοὺς Ἁγίους καί τοὺς Μάρτυρας, μεσίτριαν δέ ὑπὲρ πάντων ἡμῶν πρὸς Κύριον τὴν Ἀγιόπρωτον Θεοτόκον. Ἡ ἀγιότης εἶναι τεκμήριον τῆς δυνάμεως τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ καί τῆς συνεργίας τοῦ ἀνθρώπου, ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διὰ τῆς μετοχῆς εἰς τὰ ἱερά μυστήρια καί διὰ τῆς τηρήσεως τῶν θείων προσταγμάτων. Δέν ὑπάρχει «ἀδάπανος εὐλάβεια» καί «εὐκολος Χριστιανισμός», οὔτε «πλατεῖα πύλη» καί «εὐχωρὸς ὁδός», ἀπάγουσαι πρὸς τὴν οὐράνιον Βασιλείαν³.

Ἡ Ἐκκλησία συνεχῶς μᾶς ὑπενθυμίζει ὅτι ἡ σωτηρία δέν εἶναι ἀτομικόν, ἀλλὰ ἐκκλησιαστικόν γεγονός, κοινόν ἄθλημα. Κατὰ τὴν θεοσκεπαστον Ἀγίαν καί Μεγάλην Τεσσαρακοστήν, ἀποκαλύπτεται ἡ καθοριστικὴ διὰ τὴν πνευματικὴν ζωὴν τοῦ πιστοῦ σημασία τῆς μετοχῆς εἰς τὴν ζωὴν τῆς κοινότητος, εἰς τὴν χριστιανικὴν οἰκογένειαν καί τὴν ἐνορίαν ἢ, ἀντιστοίχως, εἰς τό μοναστικόν κοινόβιον. Ἐπιθυμοῦμεν νά ἐξάρωμεν τὴν λειτουργίαν τῆς χριστιανικῆς οἰκογενείας ὡς κοινότητος ζωῆς διὰ τὴν βίωσιν τῆς πνευματικότητος τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Ὁ ἐν Ἀγίοις προκάτοχος τῆς ἡμῶν Μετριότητος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἀπεκάλεσε τὴν οἰκογένειαν «Ἐκκλησίαν μικράν»⁴. Ὦντως, εἰς τὴν οἰκογένειαν συντελεῖται ἐκκλησιοποίησις τῆς ὑπάρξεώς μας, ἀναπτύσσεται ἡ αἴσθησις τοῦ κοινωνικοῦ καί κοινοτικοῦ χαρακτήρος τοῦ ἀνθρωπίνου βίου καί τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς, ἡ ἀγάπη, ὁ ἀλληλοσεβασμός

Ἡ κοινή προσπάθεια ἐφαρμογῆς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ κανόνος καί τοῦ ἡθους τῆς νηστείας ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς οἰκογενείας, ἀναδεικνύει τόν χαρισματικόν χαρακτηῖρα τῆς ἀσκητικῆς βιοτῆς καί, εὐρύτερον, τήν βεβαιότητα ὅτι ὅλα τά ἀληθῆ, τά σεμνά καί τά δίκαια εἰς τήν ζωὴν μας προέρχονται ἄνωθεν, ὅτι, παρὰ τήν ἰδικήν μας συνεργίαν καὶ συμβολήν, ὑπερβαίνουν, ἐν τέλει, τὸ ἀνθρωπίνως ἐφικτόν καί τὰ ἀνθρωπῖνα μέτρα. Ἐξ' ἄλλου, ἡ κοινότης τοῦ βίου, ἡ οὐ ζητοῦσα τὰ ἑαυτῆς πρὸς ἀλλήλους ἀγάπη καί ἡ συγχωρητικότης δέν ἀφήνουν χώρον εἰς τόν δικαιοματισμόν καί τήν αὐταρέσκειαν. Ἐκφρασιν αὐτοῦ τοῦ πνεύματος «κοινῆς ἐλευθερίας» καί εὐχαριστιακοῦ ἀσκητισμοῦ ἀποτελεῖ ἡ ἀδιάσπαστος σύνδεσις νηστείας, φιλανθρωπίας καί μετοχῆς εἰς τήν ἐνοριακὴν καί λειτουργικὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ βίωσις τοῦ «σαρακοστιανοῦ κλίματος» εἰς τήν χριστιανικὴν οἰκογένειαν ὁδηγεῖ εἰς τὸ βάθος τῆς ἀληθείας τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐμπειρίας καί ἀποτελεῖ κοιτίδα καί ἀφετηρίαν χριστιανικῆς μαρτυρίας εἰς τήν ἐκκοσμικευμένην σύγχρονον κοινωνίαν.

Εὐχесθε, ἀδελφοί καί τέκνα, νά διατρέξωμεν ἅπαντες μέ ἔνθεον ζῆλον τὸ στάδιον τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἐν νηστεία καί μετάνοιά, ἐν προσευχῇ καί κατανύξει, εἰρηνεύοντες ἐν ἑαυτοῖς καί μετ' ἀλλήλων, κοινωνοῦντες τήν ζωὴν, ἀναδεικνυόμενοι «πλησίον» τῶν ἐν ἀνάγκαις ἐν ἔργοις φιλανθρώποις, συγχωροῦντες ἀλλήλοις καί δοξολογοῦντες ἐν παντί τὸ ὑπερουράνιον ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐλέους, δεόμενοι Αὐτοῦ ὅπως εὐδοκῇ νά φθάσωμεν κεκαθαρμέναις διανοαῖς τήν Ἀγίαν καὶ Μεγάλην Ἑβδόμαδα καί νά προσκυνήσωμεν ἐν χαρᾷ καί ἀγαλλιάσει τήν λαμπροφόρον Ἀνάστασίν Του.

Ἀγία καὶ Μεγάλη Τεσσαρακοστή, βκδ'
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος
διάπυρος πρὸς Θεόν εὐχέτης πάντων ὑμῶν

1. Ματθ. στ', 14.

2. Ματθ. στ', 12.

3. Πρβλ. Ματθ. ζ', 13-14.

4. Ι. Χρυσόστομον, Ὑπόμνημα εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολήν, κ', PG 62, 143.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ & ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ

Πρωτ. 530

Αριθμ.

Διεκπ. 246

Έν Χίω τῇ 20^ῃ Μαρτίου 2024

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΑΡ.74
ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

Πρός
Τόν Ἱερόν Κλῆρον
καί τόν εὐσεβῆ λαόν
τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱ. Μητροπόλεως

“Τήν ἄχραντον εἰκόνα Σου, προσκυνοῦμεν, Ἀγαθέ”

Χριστιανοί μου!

Ἡ Ὁρθόδοξη Θεολογία διδάσκει ὅτι ὁ παμμέγιστος Θεός πλαισίωσε τήν εἰκόνα Του στό λασπῶδες σῶμα τοῦ ἀνθρώπου. Ἐξαιτίας αὐτοῦ, κάθε ἄνθρωπος εἶναι «ἓνας μικρός θεός στή λάσπη» (Ἅγιος Ἰουστίνος Πόποβιτς).

Αὐτή ἡ θεοείδεια εἶναι ἐκεῖνο πού ὑψώνει τόν ἄνθρωπο ὑπεράνω ὅλων τῶν ὄντων καί πραγμάτων, ὑπεράνω ὅλων τῶν ἀγγέλων καί ἀρχαγγέλων, τόν ὑψώνει καί τόν ἀνυψώνει ἕως τόν ἴδιο τόν Θεό. Κανένα ἄνθρωπο δέ στέλνει σ' αὐτό τόν κόσμο ὁ Θεός δίχως τήν εἰκόνα Του. Γιά αὐτό ὁ κάθε ἄνθρωπος εἶναι θεοφόρος ἀπό τά σπλάχνα τῆς μητέρας του. Στά μυστηριώδη σύνορα μεταξύ τῶν δύο κόσμων στέκεται ὁ ἥπιος Κύριος Ἰησοῦς Χριστός καί σέ κάθε ψυχή, πού στέλνει σ' αὐτό τόν κόσμο, τῆς χαρίζει τήν ὑπέροχη εἰκόνα Του (πρβ. Ἰωαν. α, 9). Γιά αὐτό κάθε ἄνθρωπος κατά φύσιν εἶναι χριστοειδής, κατά φύσιν χριστοφόρος.

Ἀλλά, τήν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ μέσα στήν ψυχή του ὁ ἄνθρωπος τήν διέσπασε μέ τήν ἁμαρτία, τήν συσκοτίσε μέ τά πάθη, τήν σακάτεψε μέ τίς

κακές συνήθειες, καί τήν θαυμάσια εικόνα τοῦ Χριστοῦ τήν ἐπάλειψε μέ τό μαῦρο ρητίνι τῶν παθῶν καί τό βδελυρό πύον τῶν ἀπολαύσεων.

Ὅμως, ὁ πανοικτίρμων Κύριος γι' αὐτό ἐγίνε ἄνθρωπος, «ἵνα τήν ἑαυτοῦ ἀναπλάσῃ εἰκόνα, φθαρεῖσαν τοῖς πάθεσιν» (Δογματικόν δ' ἤχου).

Αὐτός ἐγίνε ἄνθρωπος, προκειμένου νά ὑπενθυμίσει στόν ἄνθρωπο τήν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ μέσα του, νά τοῦ ὑπενθυμίσει τήν θεϊκή καταγωγή του, γιά νά καθαρίσει τήν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ μέσα του ἀπό τόν δυσώδη βόρβορο τῆς ἁμαρτίας, ἀπό τό μαῦρο ρητίνι τῶν παθῶν καί τό ἀηδιαστικό πύον τῶν ἀπολαύσεων.

Ὁ ἀπερίγραπτος Θεός καί Κύριος ἐνσαρκώνεται καί διά τῆς ἐνσαρκώσεως περιγράφει τόν ἑαυτό Του ὁρατό· ὁ ἀπερίγραπτος Θεός, ὅταν ἐνσαρκώθηκε, περιέγραψε τόν ἑαυτό Του, μέσω τοῦ σώματος. Συνενώνοντας μέσα Του τόν Θεό καί τόν ἄνθρωπο, ὁ Κύριος Χριστός ἀναστήλωσε, ἀνακαίνισε τήν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ στόν ἄνθρωπο.

Διά τῶν προσευχῶν, τῶν νηστειῶν, τῶν ἐλεημοσυνῶν, τῶν ἀσκήσεων οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί αὐτό ποθοῦν, «τό ἀρχαῖον κάλλος ἀναμορφώσασθαι» (Ἀκολουθία εἰς κεκοιμημένους). Μέ τήν πίστη καί τήν ἀγάπη, τήν πραότητα καί τή σεμνότητα, τήν φιλοθεΐα καί τήν φιλαδελφία, τήν ἐλεημοσύνη καί τήν ἐγκράτεια ὁ κάθε Ὁρθόδοξος Χριστιανός κρατεῖ ἕνα χρωστήρα καί βάφει τήν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ μέσα στήν ψυχή του, ἕως ὅτου νά τήν βάψῃ ἐξ ὁλοκλήρου, μορφώνει τήν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ μέσα του (πρβλ. Γαλ. δ', 19). ἕως ὅτου διαμορφωθεῖ ἡ μορφή τοῦ Χριστοῦ μέσα του (πρβλ. Ρωμ. η', 29).

Χριστιανοί μου!

Δόξα καί θρίαμβος τῆς Ὁρθοδοξίας εἶναι ἡ παναμώμητη εἰκόνα τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Μέσα στήν ὑπόσταση τοῦ Θεανθρώπου ἐγκεῖται ὅλη ἡ δύναμη καί ἡ ἰσχὺς, ὅλη ἡ ἀπολογία καί ἡ παντοδυναμία τῆς Ὁρθοδοξίας.

Κατά τήν διδασκαλία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τό πιό σημαντικό εἶναι νά βροῦμε τήν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ στόν ἄνθρωπο. Ἄν τήν βροῦμε, βρήκαμε τήν ἀξεπέραστη ἀξία του, τό ἀπόλυτό του, τό ἀναντικατάστατό του, τήν ἀθανασία του καί τήν αἰωνιότητά του.

Πολλές φορές ἡ εἰκόνα τοῦ Θεοῦ στόν ἄνθρωπο εἶναι σκεπασμένη μέ τόν βόρβορο τῶν ἀπολαύσεων καί τήν φωτιά τῶν παθῶν, μέ τά ἀγκάθια τῶν ἁμαρτιῶν καί τά ζιζάνια τῶν κακῶν συνηθειῶν. Ἀλλά γι' αὐτό εἶναι ἕνας Ὁρθόδοξος Χριστιανός, γιά νά βγάλῃ ὅλα αὐτά ἀπό

τήν εικόνα τοῦ Θεοῦ μέσα ἀπό τήν ψυχή τοῦ ἀνθρώπου, προκειμένου νά ξαναλάμψει μέ τό θεῖο κάλλος της. Ἄν τό κάνει, θά ἀγαπᾷ τόν ἄνθρωπο καί μέσα στήν ἁμαρτία του· οὐδέποτε θά ἐξιώσει τήν ἁμαρτία μέ τόν ἁμαρτωλό καί τό ἔγκλημα μέ τόν ἐγκληματία· πάντα θά γνωρίζει νά ξεχωρίζει τήν ἁμαρτία ἀπό τόν ἁμαρτωλό, θά κατηγορεῖ τήν ἁμαρτία καί ὄχι τόν ἁμαρτωλό.

Ἄν ρωτήσει, ποίος θά τοῦ τό μάθει αὐτό, ἡ ἀπάντηση εἶναι: «ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός». Ὅταν μέ τό φῶς τοῦ Χριστοῦ εἰσέλθει στήν ψυχή ὁποιοῦδήποτε ἀνθρώπου, εὐκολα θά βρεῖ μέσα σ'αὐτήν τήν εικόνα τοῦ Θεοῦ, θά διακρίνει τό τοῦ Θεοῦ ἀπό τό τῆς ἁμαρτίας καί θά ἀγαπᾷ τόν ἁμαρτωλό καί μέσα στήν ἁμαρτία του. Αὐτό εἶναι ὁ εὐαγγελισμός, πού ἔφερε στόν κόσμον μοναχά ὁ Χριστός. Αὐτός, μέσα σέ κάθε ἄνθρωπο, καί στόν μεγαλύτερο ἁμαρτωλό, ἀναζητοῦσε καί εὑρίσκε τήν εικόνα τοῦ Θεοῦ, κατέκρινε τήν ἁμαρτία, ἐλεοῦσε τόν ἁμαρτωλό.

«Ἰδού, οἱ χαιρέκακοι πουριτανοί, γράφει ὁ ὁσιος Ἰουστίνος Πόποβιτς, ὁδήγησαν ἐνώπιόν Του τήν μοιχαλίδα γυναῖκα. Κατά τόν νόμο τοῦ Μωϋσέως ἔπρεπε νά λιθοβοληθεῖ. "Σύ οὖν τί λέγεις;" ρώτησαν τόν Χριστό. Εκείνος ἔσκυψε κάτω καί ἔγραφε στήν γῆ μέ τό δάχτυλό Του σάν νά ἤθελε νά τοὺς πεῖ: "Γῆ εἰσθε, γῆινα σκέπτεσθε, γῆινα καί ρωτᾶτε, καί ἰδού, ἡ ψυχή αὐτῆς τῆς γυναῖκας εἶναι ἀσύγκριτα μεγαλύτερη ἀπό τήν ἁμαρτία της, οὔτε ἡ θεοειδὴς ψυχή της μπορεῖ νά ἐξιωθεῖ μέ τήν ἁμαρτία της". Ἐπειδὴ συνέχεια τόν ρωτοῦσαν, ἀνασηκώθηκε καί τοὺς εἶπε: "ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος ἐπ'αὐτήν βαλέτω λίθον". Καί ὅταν αὐτοὶ τό ἄκουσαν, ἐλέγχθηκαν ἀπό τήν συνείδησή τους καί ἄρχισαν νά φεύγουν ἕνας-ἕνας, πρῶτα οἱ πρεσβύτεροι καί μετὰ οἱ νεώτεροι· ἔμεινε μόνος ὁ Ἰησοῦς καί ἡ γυναῖκα πού στεκόταν μπροστά Του. Καί ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἀνέκυψε, μὴ βλέποντας κανένα ἄλλο, παρά μόνη τήν γυναῖκα, τῆς εἶπε: "Τύναι, ποῦ εἶσιν; Οὐδεὶς σέ κατέκρινεν;" Αὐτὴ ἀπάντησε: "Οὐδεὶς, Κύριε". Καί ὁ Χριστὸς τῆς εἶπε: "Οὐδέ Ἐγὼ σέ κατακρίνω. Πορεύου, ἀπὸ τοῦ νῦν μηκέτι ἀμάρτανε" (Ἰωαν. η', 3-11)». (Ἅγιος Ἰουστίνος Πόποβιτς).

Συνεπῶς, ἡ ἀναστήλωση τῆς πεσοῦσης εἰκόνας στήν Ὁρθοδοξία γίνεται, διότι ὁ πανοικτίρμων Θεὸς κατακρίνει τήν ἁμαρτία, ἀλλὰ δὲ κατακρίνει τόν ἁμαρτωλό. Εἶναι σάν νά λέγει: δέν κατακρίνω τήν θεοειδῆ ψυχή σου, ἀλλὰ κατακρίνω τήν ἁμαρτία σου· ἐσύ δέ εἶσαι τό ἴδιο μέ τήν ἁμαρτία, μέσα σου ὑπάρχουν οἱ θεῖες δυνάμεις, πού μποροῦν νά σέ ἀπελευθερώσουν ἀπὸ τήν ἁμαρτία. Πήγαινε καί ἀπὸ τώρα μὴ ἀμάρτανεις.

Τό ίδιο συμβαίνει καί στόν Ζακχαΐο. Ὁ Χριστός μέσα του βρῆκε τήν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ καί τόν ἔσωσε, μολονότι ἦταν μέγας ἀμαρτωλός καί ἄξιζε κάθε κατάκριση (Λουκ. ιθ', 2-10). Ἀποκορύφωμα τῆς φιλανθρωπίας τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ὁ κακοῦργος στό σταυρό. Ὁ Χριστός καί μέσα στό ληστή ἀποκάλυψε τήν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ καί λόγω τῆς πίστεως καί τῆς μετανοίας του τόν εἰσήγαγε στόν Παράδεισο.

Ἡ ἀναστήλωση τῆς πεσοῦσης εἰκόνας, πού ἀποτελεῖ τήν οὐσία τῆς Ὁρθοδοξίας, στηρίζεται στό δόγμα ὅτι κάθε ἄνθρωπος ἔχει τήν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ μέσα στήν ψυχή του καί ἔτσι ἔχει τήν αἰώνια θεία ἀξία.

Χριστιανοί μου!

Πίσω ἀπό τό πυκνό πέπλο τοῦ ὁρατοῦ ἐκτείνονται οἱ ἀναρίθμητες ἀπεραντοσύνες τοῦ ἀοράτου. Οὐσιαστικά, δέν ὑφίσταται ἓνα σαφές ὄριο μεταξύ τοῦ ὁρατοῦ καί τοῦ ἀοράτου, μεταξύ τοῦ φυσικοῦ καί τοῦ μεταφυσικοῦ, τοῦ φυσικοῦ καί τοῦ ἀφύσικου. Μέσα στά πάντα καί μέσῳ τῶν πάντων τό ὁράτο καί τό ἀόρατο βασιλεύουν καί κυβερνοῦν. Αὐτός, ὁ θαυμάσιος καί μυστηριώδης Θεός καί Κύριος, ὁ Θεάνθρωπος Χριστός, σέ ὅλα τά ὁράτα καί τά ἀόρατα ἔχυσε τίς θείες ἀξίες Του, ὥστε καθετί, ἀπό τό ἀπέραντα μικρό ἕως τό ἀπέραντα μεγάλο, ἔχει τή θεία ἀξία του, ἰδιαίτερος ὁ ἄνθρωπος, ἐπειδή, στολισμένος μέ τή θεοειδή ψυχή, παρουσιάζει στό μικρό του μέγεθος, τήν ὁμορφία ὅλων τῶν θείων ἀξιών. Σ'αὐτό ἐγκείται ἡ θεία μεγαλειότητα καί τό θεῖο ἄμεμπτο τῆς ὑποστάσεώς του.

Ἡ θεία μεγαλειότητα καί τό θεῖο ἄμεμπτο τῆς ἀνθρωπίνης ὑποστάσεως εἶναι ἡ πιό βαρύντιμη ἀλήθεια στόν ἀνθρώπινο κόσμος μας. Συνεπώς, κάθε ἄνθρωπος εἶναι ἓνας ἀδελφός μας, ἓνας ἀθάνατος ἀδελφός μας, ἀφοῦ κάθε ἄνθρωπος ἔχει τήν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ μέσα στήν ψυχή του. Τοιοῦτοτρόπως ἔχει τήν αἰώνια, θεϊκή ἀξία. Ἐπομένως, δέν πρέπει κανένα ἄνθρωπο νά θεωροῦμε ὡς ὑλικό, ὡς μέσο, ὡς ἐργαλεῖο. Καί ὁ πιό ἀσήμαντος ἄνθρωπος παρουσιάζει μία ἀπόλυτη ἀξία. Γι' αὐτό τό λόγο, ὅταν συναντήσεις ἓνα ἄνθρωπο, πές στόν ἑαυτό σου, νά τος, ἓνας μικρός θεός σέ λάσπη! Νά τος, ὁ ἀγαπημένος μου, ὁ ἀθάνατος ἀδελφός μου καί ὁ αἰώνιος συνάδελφός μου!

ΜΕΤΑ ΠΑΤΡΙΚΩΝ ΕΥΧΩΝ

+ Ο ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ ΜΑΡΚΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ & ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ

Πρωτ. 530

Αριθμ.

Διεκπ. 246

Ἐν Χίῳ τῇ 21^ῃ Μαρτίου 2024

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΑΡ. 75

Πρός

Τόν Ἱερόν Κλήρον

καί τόν εὐσεβῆ λαόν

τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱ. Μητροπόλεως

ΘΕΜΑ: «Ἱεραποστολή: ἡ συνέχιση
τοῦ ἔργου τοῦ Χριστοῦ».

Χριστιανοί μου

Ἡ ἱεραποστολή ἀνήκει στήν φύση τῆς Ἐκκλησίας· εἶναι ἡ συνέχιση «ἐν χώρῳ καί χρόνῳ» τοῦ ἔργου τοῦ Χριστοῦ, δηλαδή ἡ προσφορά τῆς σωτηρίας στήν ἀνθρωπότητα.

Τό Εὐαγγέλιο ἀπευθύνεται πρὸς ὅλους τοὺς λαούς· καί συνεπῶς τό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας παραμένει ἡμιτελές, ὅταν περιορίζεται σέ ὀρισμένο γεωγραφικό ἢ κοινωνικό πλαίσιο. Πεδίο διακονίας ἀποτελεῖ ὁλόκληρη ἡ οἰκουμένη· κι ἐκεῖ ὅπου τό χαρμόσυνο μήνυμα εἶναι εὐπρόσδεκτο κι ἐκεῖ ὅπου ἐκ πρώτης ὄψεως ἀπωθεῖται.

Ἡ ἱεραποστολική ἀκτινοβολία δέν ὑπῆρξε ὑποχρέωση τῶν πρώτων μόνο χριστιανικῶν γενεῶν, ἀλλ' ἀποτελεῖ καθῆκον τῶν Χριστιανῶν ὅλων τῶν ἐποχῶν. Ἡ Ἐκκλησία συνεχίζει τήν ἀποστολή της, ἔστω κι ἂν τήν τραυματίζουν οἱ αἵρέσεις καί τήν ταλαιπωροῦν οἱ διωγμοί. Ἡ χριστιανική μαρτυρία ἀποτελεῖ ἔκφραση ζωτικότητος τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλά καί πηγή νέας ἀκμῆς καί ἀνανεώσεως.

Ἐστω κι ἂν τό ἱεραποστολικό ἔργο στήν ἀπόλυτη μορφή του, τό ἀναλαμβάνουν ὀρισμένοι χαρισματοῦχοι, σέ τελευταία ἀνάλυση παραμένει χρέος ὁλοκλήρου τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας καί πρέπει καθένας νά συμβάλλει καί νά μετέχει σ' αὐτό μέ ἄμεσο ἢ ἔμμεσο τρόπο.

Εἶναι ἀναγκαία ἔκφραση τοῦ ἡθους τῆς ὀρθοδόξου πνευματικότητος, πού σάν πόλους της ἔχει τήν Ἀνάσταση καί τήν Πεντηκοστή.

Σκοπός τῆς ἱεραποστολῆς δέν εἶναι ἡ κατάκτηση τοῦ κόσμου, ἡ ἐξάπλωση κι ἡ ἐπιβολή μιᾶς χριστιανοπολιτείας, πού ἐλέγχει τά πάντα, ἀλλ' ἡ «ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι» μετάδοση τοῦ λόγου καί τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ, ἡ φανέρωση τῆς δόξης Του. Δέν εἶναι ἡ αὐξηση τῆς δυνάμεως μιᾶς ὁργανωμένης Ἐκκλησίας, ἀλλ' ἡ διακονία τοῦ κόσμου μέ ταπείνωση, ἡ αἰσθητοποίηση τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ.

Ἡ τοπική Ἐκκλησία εὐθύνεται βεβαίως, κατά πρῶτο καί κύριο λόγο, γιά τήν ζωντανή μαρτυρία τῆς πίστεως στήν περιοχή της. Ἀλλά δέν ἐπιτρέπεται νά παραθεωρεῖ τήν ἀδικία, πού διαπράττεται, ὅταν σέ τόσες ἄλλες χῶρες τῆς γῆς παρατείνεται ὁ λιμός γιά λόγο Θεοῦ, γιά ἀγάπη καί ἀλήθεια. Ἀποτελεῖ στοιχειώδη ἀρχή δικαιοσύνης, ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἔχουν ἴσα δικαιώματα ὄχι μόνο στά ὑλικά, ἀλλά καί στά πνευματικά ἀγαθά.

Σήμερα οἱ Ὁρθόδοξοι Ἱεραπόστολοι σπέρνουν τό λόγο τοῦ Θεοῦ στήν Ἀφρική καί στήν Ἀσία. Πολλές καρδιές στίς μακρινές αὐτές χῶρες ἀρχίζουν νά λούζονται στό καθαρό φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Οἱ Ἐκκλησίες στίς χῶρες τῆς Ἱεραποστολῆς ζητοῦν ἀπό μᾶς:

α. Τό ἐνδιαφέρον μας γιά νά ζωντανέψει ἡ ἰδέα τῆς Ἱεραποστολῆς στήν πατρίδα μας

β. Τήν προσευχή μας γιά νά ἀναδειχθοῦν νέοι ἐργάτες τοῦ Εὐαγγελίου καί νά στηριχθοῦν στό ἔργο τους, ὅσοι βρίσκονται τώρα στόν ἀγρό τοῦ θερισμοῦ καί

γ. Τήν οἰκονομική μας ἐνίσχυση γιά νά δυναμώσουν οἱ νέες Ἐκκλησίες καί νά ἀντιμετωπίσουν τίς μεγάλες ἀνάγκες τους.

Στό πλαίσιο αὐτῆς τῆς θεολογικῆς διδασκαλίας καί ἡ Ἱερά Μητρόπολη Χίου, Ψαρῶν καί Οἰνουσσῶν, ἔχοντας ὑπ' ὄψει τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου μας «Πορευθέντες εἰς τόν κόσμον ἅπαντα κηρύξατε τό Εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει» (Μάρκου ιστ' 15) ἔχει καθήκον νά ἀναλάβει ἱεραποστολική διακονία.

Ὡς ἐκ τούτου, ὀρίσαμε μίαν Ἑρανική Ἐπιτροπή ὑπό τήν Προεδρία τῆς ἐλαχιστότητός μας, σύμφωνα πρός τίς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 17 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 8/1979 (ΦΕΚ Α' 1/05.01.1980) Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος "Περί Ἱερῶν Ναῶν καί Ἑνοριῶν", μέ σκοπό τήν ἀνέγερση Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ ἐξ Αἰγύπτου τῆς Ἀφρικῆς Πρωτομάρτυρος καί Πολιούχου τῆς Χίου Ἀγ. Ἰσιδώρου στά ὄρια τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας καί Πάσης Ἀφρικῆς καί συγκεκριμένα στήν Ἱερά Μητρόπολη Μπουκόμπας καί Δυτ. Τανζανίας.

Ὅποιος εὐσεβὴς Χριστιανός ἐπιθυμεῖ μπορεῖ νά καταθέτει τό ποσό πού κρίνει στό λογαριασμό ἐπ' ὀνόματι ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ μέ IBAN: GR73 0172 7020 0057 0211 1604 650 (SWIFT-BIC: PIRBGRAA) τῆς Τράπεζας Πειραιῶς, καί νά ἐνημερώνει τήν Ἱερά Μητρόπολη γιά νά λάβει τήν σχετική ἀπόδειξη. Τά ὀνόματα, τά δικά σας καί τῆς οἰκογένειάς σας, θά ἐγγραφοῦν σέ εἰδικό ἔντυπο, πού θά τοποθετηθεῖ στή βάση τῆς Ἀγ. Τράπεζας τοῦ ἐν λόγῳ Ἱεροῦ Ναοῦ καί ἐπάνω σέ αὐτά θά τελεῖται πάντοτε ἡ Θεία Λειτουργία.

Ἐχοντας τήν ἐλπίδα ὅτι θά ἀνταποκριθεῖτε στήν διακονία αὐτῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου, Ψαρῶν καί Οἰνουσσῶν εὐχαριστοῦμε καί εὐχόμεθα ὁ Τριαδικός Θεός, μέ τίς πρεσβεῖες τῆς Παναγίας μας καί τοῦ Ἀγίου Ἰσιδώρου, νά βοηθᾷ ἐσᾶς καί τήν οἰκογένειά σας, χαρίζοντας πνευματική καί σωματική ὑγεία καί ἐπαγγελματική πρόοδο.

ΜΕΤΑ ΠΑΤΡΙΚΩΝ ΕΥΧΩΝ

+ Ο ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ ΜΑΡΚΟΣ

Τό Προοίμιον τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου
Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν κ. ΜΑΡΚΟΥ

Ὁ Ὑμνος (ἢ κοντάκιον ἢ κουκούλιον) εἶναι τό εἶδος ἐκεῖνο τῆς ἐκκλησιαστικῆς – λειτουργικῆς ποιήσεως, τό ὁποῖον ἤκμασε πρῶτον εἰς τό Βυζάντιον καί χαρακτηρίζεται ὡς σύνθεσις **μονομελική**, διότι ἐξ ἀρχῆς μέχρι τέλους τῶν στροφῶν (οἰκῶν) του διήκει τό αὐτό μέλος. Εἰς τόν Ὑμνον ὁ πρῶτος οἶκος εἶναι τό μουσικόν καί μετρικόν πρότυπον πάντων τῶν ἀκολουθούντων οἰκῶν. Τοῦ Ὑμνου προτάσσεται **Προοίμιον** (ἐνίοτε πλείονα τοῦ ἐνός διά διαφόρους λόγους, ὡς ἡ ἀναθεώρησις ἢ ἡ ἐπανέκδοσις τοῦ Ὑμνου ὑπό τοῦ ποιητοῦ, ἢ ἡ χρησιμοποίησις τοῦ ἔργου εἰς διαφορετικάς περιπτώσεις¹) διάφορον μετρικῶς καί μελικῶς τῶν οἰκῶν, σχετικόν ὅμως πρὸς τό περιεχόμενον τοῦ ὅλου Ὑμνου.

Ἐκτός τοῦ περιεχομένου του τό Προοίμιον ἔχει καί ἕτερον κοινόν χαρακτηριστικόν πρὸς τοὺς ἀκολουθοῦντας οἶκους, τόν τελευταῖον δηλαδή στίχον (ἐνίοτε καί τοὺς δύο τελευταίους στίχους), ἀποτελοῦντα τό καλούμενον **ἐφύμνιον** καί ἐπαναλαμβανόμενον κανονικῶς ἀπὸ τοῦ πρώτου μέχρι τοῦ τελευταίου οἴκου ἀπαραλλάκτως ἢ παραλλάσσοντα ὀλίγον μόνον ἂν ἢ σύνταξις τοῦ λόγου τό ἐπιβάλλη².

Ὁ Ἀκαθίστος Ὑμνος ἔχει τρία Προοίμια, ἐκ τῶν ὁποίων τό πλέον γνωστόν εἶναι τό «Τῇ Ὑπερμάχῳ», τό ὁποῖον, ὅμως, δέν φαίνεται νά ἀποτελεῖ καί τό ἀρχικόν Προοίμιον τοῦ Ὑμνου, δεδομένης τῆς μὴ νοηματικῆς συναφείας αὐτοῦ πρὸς τό περιεχόμενον τοῦ ὅλου ποιήματος. Ἀπεναντίας ἄμεσον σχέσιν πρὸς τό ἱστορικόν μέρος τοῦ Ἀκαθίστου καί δὴ τόν Εὐαγγελισμόν τῆς Θεοτόκου, πρὸς τόν ὁποῖον ἐορταστικῶς συνεδέετο ἀρχῇθεν ὁ Ὑμνος, ἔχει τό ἐξῆς αὐτόμελον τροπάριον εἰς ἦχον πλ. δ', τό ὁποῖον οἱ πλείστοι τῶν σοβαρῶν μελετητῶν δέχονται ὡς τό πρῶτον καί ἀρχικόν Προοίμιον τοῦ Ἀκαθίστου:

¹ Βασιλικοπούλου - Ἰωαννίδου Ἀγνῆς: Εἰσαγωγή στή Βυζαντινὴ Λογοτεχνία, σ. 73.

² Κομίνη Ἀθανασίου: Εἰσαγωγικά μαθήματα εἰς τὴν Βυζαντινὴν Φιλολογίαν, σ. 144 - 145.

«Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς, λαβὼν ἐν γνώσει,
ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ Ἰωσήφ, σπουδῇ ἐπέστη,
ὁ Ἀσώματος λέγων τῇ Ἀπειρογάμῳ·
ὁ κλίνας τῇ καταβάσει τοὺς οὐρανοὺς,
χωρεῖται ἀναλλοιώτως ὁλος ἐν σοί.
Ὅν καὶ βλέπων ἐν μήτρᾳ σου,
λαβόντα δούλου μορφὴν,
ἐξίσταμαι κραυγάζειν σοι,
Χαῖρε, Νύμφη ἀνύμφευτε».

Τό ἕτερον Προοίμιον:

«Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ τὰ νικητήρια,
ὡς λυτρωθεῖσα τῶν δεινῶν, εὐχαριστήρια,
ἀναγράφω σοι ἡ Πόλις σου, Θεοτόκε·
ἀλλ' ὡς ἔχουσα τὸ κράτος ἀπροσμάχητον,
ἐκ παντοίων με κινδύνων ἐλευθέρωσον
ἵνα κράζω σοι·

Χαῖρε, Νύμφη ἀνύμφευτε»

οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν πρὸς τὸ ἱστορικόν ἢ θεολογικόν μέρος τοῦ Ὑμνου, τοῦ ὁποίου, κατὰ τὰ συνήθως ἐν τοῖς Ὑμνοῖς, ἔπρεπε νὰ εἶναι περίληψις¹. Τοῦτο ἔχει σχέσιν μέ τὴν λύτρωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὸ 626 ἀπὸ τὴν πολιορκίαν τῶν Ἀβάρων².

Τό τρίτον Προοίμιον:

«Οὐ πανόμεθα κατὰ χρέος ἀννυνοῦντες σε, Θεοτόκε, καὶ λέγοντες· Χαῖρε ἡ Κεχαριτωμένη» ἀποτελεῖ μεταγενεστέραν προσθήκην. Δέν ἀποκλείεται νὰ εἶναι παλαιώτατον, ὅτι, ὅμως, δέν ἀνήκει εἰς τὸν Ἀκάθιστον πιστοποιεῖται ἐκ τοῦ διαφορετικοῦ ἐφυμνίου³.

¹ Τωμαδάκη Νικολάου: Ἡ Βυζαντινὴ Ὑμνογραφία καὶ Ποίησις, ἥτοι Εἰσαγωγή εἰς τὴν Βυζαντινὴν Φιλολογίαν, τ. Β', σ. 156 - 157.

² Κομίνη Ἀθανασίου: Προβλήματα Βυζαντινῆς Πουήσεως καὶ Προσωπογραφίας, σ. 61.

³ Μητσάκη Κ.: Βυζαντινὴ Ὑμνογραφία, σ. 483 - 484.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Δ/νσις: Ἰωάννου Γενναδίου 14 - 115 21, Ἀθήναι
Τηλ. 210-7272.204, Fax 210-7272.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

ΠΡΩΤ. 6442/2023

ΛΡΙΘ.

ΛΘΗΝΗΘΙ ΤΗ. 12η Ἰανουαρίου 2024

ΔΙΕΚΤ. 113

Πρὸς
τόν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην
Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν κ. Μάρκον
Πρόεδρον τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀθλητισμοῦ
Εἰς Χίον

Σεβασμιώτατε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Συνοδικῇ Ἀποφάσει, ληφθεῖση ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς Διαρκοῦς Ἱε-
ραῆς Συνόδου τῆς 10ης μηνὸς Ἰανουαρίου ἐ.ἔ., γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι ἡ Ἱε-
ρά Σύνοδος, ἐν τῇ ῥηθείᾳ Συνεδρίᾳ Αὐτῆς, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τό ὑπ'
ἀριθ. πρωτ. 9/29.12.2023 ὑμέτερον ἔγγραφον, δι' οὗ ὑποβάλλατε
πρότασιν περὶ ἀνακηρύξεως τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Μακαρίου
Ἀρχιεπισκόπου Κορίνθου καὶ ἀλείπτου τῶν Νεομαρτύρων ὡς Προ-
στάτου Ἁγίου τῶν προπονητῶν, ἀπεφάσισεν ὅπως ἐγκρίνη τήν
ὑμετέραν πρότασιν.

Ἐπὶ δέ τούτοις, κατασπαζόμενοι τήν ὑμετέραν Σεβασμιότητα ἐν
Κυρίῳ, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης.

Ἱ. Ἰωάννης Καραμούζης

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

Ἱ. Ἰωάννης Καραμούζης
Ἀρχμ. Ἰωάννης Καραμούζης

Κοινοποιήσις:

Εἰδικὴν Συνοδικὴν Ἐπιτροπὴν Ἀθλητισμοῦ

Παρ' ἡμῖν

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΣ ΚΑΤΗΧΗΤΩΝ ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΗΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

«Ὁ Ματρώζος»

ἀπό τούς νέους τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως «ΤΟ ΚΑΡΑΒΙ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ».

Υπεύθυνος: Σεβ. Μητροπολίτης Χίου κ. Μᾶρκος.

«Κάνε Χριστέ καί Παναγία»

ἀπό τό Κατηχητικό Σχολεῖο Ἁγίου Μάρκου Βροντάδου.

Υπεύθυνος: π. Ἀντώνιος Παλαιός.

Κατηχητής: κ. Ἰσίδωρος Σαλιάρης.

Ποιήματα

ἀπό τό Κατηχητικό Σχολεῖο Ἁγίας Μαρίνης Βερβεράτου

καί Κοιμήσεως Θεοτόκου Χαλκειοῦς

Υπεύθυνοι: π. Κωνσταντῖνος Κρουσουλούδης, π. Γεώργιος Πύρρος.

Κατηχητές: π. Γεώργιος Πύρρος, πρεσβ. Σταματία Κουφοπαντελῆ.

Ποιήματα

ἀπό τό Κατηχητικό Σχολεῖο Ἁγίου Ἰακώβου

καί ἀπό τήν ομάδα τῆς ΓΕΧΛ Χίου.

Υπεύθυνος-Κατηχητής: π. Ἑμμανουήλ Τξιώτης.

«Γιά τά γρόσια»

ἀπό τό Κατηχητικό Σχολεῖο Παναγίας Ἑρεθιανῆς Βροντάδου.

Υπεύθυνος: π. Γεώργιος Πουλιᾶς.

Κατηχήτρια: κ. Μαριάννα Πελαντῆ.

Τραγούδι

ἀπό τό Κατηχητικό Σχολεῖο Ἁγίου Γεωργίου Νενήτων

καί Ἀναλήψεως Σωτῆρος Βουνοῦ.

Υπεύθυνοι: π. Κωνσταντῖνος Μελεξές, π. Θεόφιλος Τσιγκαλάκης.

Κατηχητές: κ. Ἀργύριος Στακιᾶς, π. Θεόφιλος Τσιγκαλάκης.

ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ 25^η ΜΑΡΤΙΟΥ Ν ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ Ι. ΣΑΛΛΙΑΡΗ

Θεατρικό δρώμενο καί ποιήμα
ἀπό τό Κατηχητικό Σχολεῖο
Ἱεροῦ Ναοῦ Τιμίου Σταυροῦ Καρδαμύλων.
Υπεύθυνος: π. Παντελεήμων Βῦλος.
Κατηχητής: κ. Γεράσιμος Τάτσος.

Ποιήματα
ἀπό τό Κατηχητικό Σχολεῖο Ἁγίου Γεωργίου Λιθίου.
Υπεύθυνος: π. Θεόφιλος Τσιγκαλάκης.
Κατηχητές: κ. Δεσποινα Ξενάκη, κ. Λεμονιά Μονιώδη.

Ποιήματα
ἀπό τό Κατηχητικό Σχολεῖο Ἁγίου Γεωργίου Συκούσης.
Υπεύθυνος: π. Ἀργύριος Μυλωνᾶς.
Κατηχήτρια: κ. Φωτεινή Καμαρέτσου.

Ἀφήγηση καί τραγούδια
ἀπό τό Κατηχητικό Σχολεῖο
Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου Εὐρετῆς
Υπεύθυνος: π. Ἀλέξανδρος Μπογῆς,
Κατηχητής: κ. Ἰωάννης Βαγιάνος.

Χαιρετισμός
τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου
Χίου, Ψαρῶν καί Οἰνουσσῶν
κ. Μάρκου.

Ἐθνικός Ὕμνος

British Embassy
Athens

From the Ambassador

His Grace Metropolitan Markos
Bishop of Chios
Oinousses and Psara
K. Amantou 24
Chios 821 00

9 April 2024

Ploutarchou 1
Athens 106 75
Greece

Tel: +30 210 7272600
Fax: +30 210 7272723
matthew.lodge@fcdo.gov.uk

Your Grace,

I would like to thank you for the exceptionally warm and generous welcome that you showed me when I visited Chios on 29 March. It was a great privilege to be able to visit the historic and sacred setting of the Monastery at Agios Minas. Thank you for taking the time to show me around personally, and for helping me to learn about the history of the site. I would like to thank all those who joined you that afternoon – especially the Curator of the Museum and those who offered me such kind hospitality.

I was particularly touched and honoured by your gift of a medal from the Diocese.

I hope that we will have the chance to meet again this summer when I am next on Chios. If you are in Athens in the meantime, please do not hesitate to let me know. It would be my pleasure to welcome you to the Residence.

Yours respectfully,

Matthew Lodge
Ambassador

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ/νσις: Ιωάννου Γενναδίου 14 - 115 21, Αθήναι
Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

Πρωτ. 772

Αριθμ.

Αθηνησι τη 11η Μαρτίου 2024

Διεκπ. 576

Ε Γ Κ Υ Κ Λ Ι Ο Σ 3087

Θέμα: «Περί τῶν Τερατικῶν Κλήσεων»

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Στὴν καρδιά τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, τὴν Κυριακὴ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, ἐθεώρησαν καλὸ οἱ Ἅγιοι Πατέρες νὰ ὑψώσουν κάτω ἀπὸ τοὺς τρούλλους τῶν πανσέπτων Ναῶν γιὰ προσκύνηση τὸ «τρόπαιο κατὰ τοῦ θανάτου», τὸ «ζωομύριστο ξύλο» τοῦ Τιμίου Σταυροῦ τοῦ Κυρίου μας. Ἐπέλεξαν τὸ σημεῖο, τὸ σύμβολο καὶ συμβόλαιο τῆς ἀγάπης, τῆς ζωῆς καὶ τῆς καταλλαγῆς, δηλαδή τῆς συμφιλίωσεως μετὰ τὸν Θεό, γιὰ στήριγμα καὶ παραμυθία ὅσων γύρεψαν ἐλεύθερα νὰ πορευτοῦν στὸ στάδιο τῶν ἀρετῶν γιὰ ν' ἀπολαύσουν ὡς μέλι γλυκύτατο τίς ἀπειρες δωρεές πού ξεπηδοῦν ἀπ' τὴ Σταυρωμένη Θεαγάπη.

Ὁ ζωοποιὸς Σταυρὸς προβάλλεται σάν ἡ μοναδικὴ ἀπάντηση στὴν προαιώνια ἀναζήτηση τοῦ ἀνθρώπου γιὰ ζωὴ καὶ ἀθανασία· σάν τὸ ἀκένωτο ἀγιοπότηρο τῆς ἐλευθερίας, πού ὁ Θεὸς ἔστησε ἀνάμεσά μας καὶ "ἐπλήρωσε" μετὰ τὸ μακάριο αἷμα Του. Ἐκεῖνος «πέθανε, γιὰ νὰ ζήσουμε ἐμεῖς», κατὰ τὸν Θεολόγο Γρηγόριο, καὶ γύρεψε ἀπὸ ἡμᾶς ἀπλά, ἀλλὰ μετὰ ὑπακοήν στὸ ἅγιο θέλημά Του, νὰ γευόμαστε ἐκούσια τὴ χαρὰ τῆς ἐλευθερίας, κι ἂς πληγώνεται Ἐκεῖνος ὡς Θεὸς κι ἂς κρατᾷ παντοτινὰ τὰ ἄχραντα χέρια Του ἀπλωμένα στὸν Σταυρὸ καὶ ἂς ἔχει τὴν πλευρὰ τρυπημένη γιὰ ν' ἀναβλύσει τὸ νερὸ τοῦ Βαπτίσματος καὶ τὸ αἷμα τῆς Εὐχαριστίας, ἡ κοινωνία δηλαδή καὶ ἡ ὑπόστασις τῆς ἀνθρώπινης ἐλευθερίας.

Ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι ἡ πίστις τοῦ Σταυροῦ: προσκυνοῦμε τὸ "φυτὸ τῆς Ἀναστάσεως", τὸ "ξύλο τῆς αἰώνιας ζωῆς" σάν δυνατότητα μετοχῆς μας στὴν ἀναστημένη φύση τοῦ Θεανθρώπου· χαιρετίζουμε τὸν κρουνοὺ τῆς ζωῆς πού ξεπετάχτηκε ἀπ' τὸν Τάφο Του, σάν ἀπὸ νυφιάτικη παστάδα ἀνακαινι-

σμένη. Γι' αυτό τό ακαταμάχητο τεῖχος καί ἅγιο ὄπλο τῶν ὀρθοδόξων, ὁ ἅγιος Ἐφραίμ ὁ Σύρος θά πεί: «Ὁ Σταυρός εἶναι πού στάθηκε μέσα στήν οἰκουμένη, πού φυτεύθηκε στόν τόπο τοῦ Κρανίου κι ἀμέσως βλάστησε τό κλῆμα τῆς ζωῆς». Κι ἡ Ἐκκλησία στόν Σταυρωθέντα Κύριό της θά ψάλει τή Μεγάλη Πέμπτη: «Σταυρώθηκες γιά χάρη μου, γιά νά μοῦ προσφέρεις τήν ἄφεση· κεντήθηκες στήν πλευρά Σου γιά ν' ἀναβλύσεις γιά μένα τοὺς κρουνούς τῆς ζωῆς· στά καρφιά καρφώθηκες, ὥστε βλέποντας τό μέγεθος τῶν παθημάτων Σου νά μπορῶ νά κραῶ σέ Σένα, ζωοδότα Χριστέ, βεβαιώνοντας τό ὕψος τῆς δυνάμεώς Σου: δοξασμένος νά 'ναι ὁ Σταυρός Σου Σωτήρα μου καί τό Πάθος Σου» (Ἀκολουθία τῶν Παθῶν, Μακαρισμοί).

Τοῦτο τό Τίμιο Ξύλο, ὅμως, πού σήμερα προβάλλεται σέ προσκύνηση καί στηριγμό "πάσης πνοῆς", κάποια χέρια τρεμάμενα Τό κρατοῦν. Κάποια χέρια Τό θυμιάζουν, Τό χαιρετοῦν, εὐλογοῦν μέ Αυτό τόν Λαό τοῦ Θεοῦ καί σφραγίζουν τά Τίμια Δώρα! Τά χέρια τοῦ Κληρικοῦ! Τοῦ Ἐπισκόπου, τοῦ Πρεσβυτέρου, τοῦ Διακόνου. Γι' αὐτό σοφά ἡ Ἐκκλησία μας τήν ἡμέρα τῆ μεγάλης, τῆ σημερινῆ, τῆς Σταυροπροσκυνήσεως τήν ἀφιερώνει στίς ἱερατικές κλήσεις.

Ἄραγε τί σημαίνει «ἡμέρα ἱερατικῶν κλήσεων»; Σημαίνει γιά τά ὀρθόδοξα δεδομένα τήν πρόσκληση νά ἐνδυθοῦν, νά ἐνδυθοῦμε καλύτερα, ὅσοι τό ἐπιθυμοῦμε, ὅσοι κληθοῦμε κι ἔχουμε τή λαχτάρα γι' αὐτό νά φορέσουμε ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΟ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΙΕΡΩΣΥΝΗΣ! Νά ντυθοῦν τό τίμιο ράσο τά παιδιά μας πού τό ἐπιθυμοῦν, νά περιβληθοῦν τόν αἱμάτινο μανδῦα τοῦ τριβῶνος τῆς Ἱερωσύνης. Τό αἵματοβαμμένο ἅγιο ράσο!

Μέ τόν Σταυρό Του τόν πάνσεπτο στό χέρι στέκει τούτη τῇ λαμπρῇ ἡμέρα, μά καί κάθε ἡμέρα καί ὥρα, ὁ Κύριος μπροστά ἀπ' τά βημόθυρα κάθε ψυχῆς καί μέ Αυτόν κρούει καί ἐλπίζει νά Τοῦ ἀνοίξει γιά νά γυρέψει νά ἐνδυθεῖ κάποιο ἄξιο παιδί Του τήν ἁγία Ἱερωσύνη· καί ἀπό τήν κατά σάρκα φύτρα του, τοὺς γονεῖς του, νά ἔλθουν ἀρωγοί σ' αὐτή του τήν κλήση, σ' αὐτό του τόν ἐνδόμυχο ὀλόθυμο πόθο, καί νά μή σταθοῦν ἐμπόδιο καί φραγμός στήν κλήση τοῦ Οὐρανοῦ! Ἡ Ἱερωσύνη εἶναι χάρη, εἶναι ἀγιοπνευματική δωρεά, εἶναι ἀγιοτριαδικός τόκος καί μακάριο τό σπίτι πού γίνεται ΘΡΟΝΟΣ γιά νά κατασκηνώσει τόσος πλοῦτος καί ΜΗΤΡΑ γιά νά φιλοξενήσει τό μεγαλεῖο της. Ὁ Ἰδιος ὁ Κύριος τό εἶπε στοὺς Μαθητές Του: «Δέν μέ ἐξελέξατε ἐσεῖς, ἀλλά ἐγώ σᾶς ἐξέλεξα καί σᾶς ἐγκατέστησα στό ὑψηλό ἔργο σας...» (Ιωάν. ιε' 16). Ὁ Ἐπίσκοπος, ὅταν χειροτονεῖ τόν Διάκονο, τό καθιστᾷ σαφές λέγοντας: «... ἡ Χάρη προσφέρεται στοὺς ἀξιόους Σου Κύριε, ὄχι μέ τήν ἐπίθεση τῶν χειρῶν μας, ἀλλά μέ τήν παρουσία τοῦ πλούσιου

ἐλέους Σου ...». Ἡ ἐπίθεση τῶν χειρῶν εἶναι, βεβαίως, ὅπως ἀπαραίτητη, ἀλλά γιά νά μεταδώσει τὰ χαρίσματα πού προέρχονται ἀπό τή Θεία Πηγή, ἀπό τήν παρουσία τοῦ μόνου Ἀρχιερέως, τοῦ Χριστοῦ μας, τήν αὐτόρριζα τῆς Χάριτος!

Ὁ εὐλογημένος Λαός τοῦ Θεοῦ, βλέποντας τό ἐπιτραχήλιο πού φέρει ὁ Ἱερεὺς πάνω του, ἀναγνωρίζει ὅτι αὐτό εἶναι τό σύμβολο τῆς χάριτος τῆς Ἱερωσύνης καί κυρίως ὅτι εἰκονίζει τή Χάρη τήν "τελεστική" τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, "τὴν ἄνωθεν κατερχομένη", κατὰ τόν Ἅγιο Συμεών Θεσσαλονίκης. Ζεῖ καθημερινά μιάν ἀλήθεια: ὁ Κληρικός περιβάλλεται μέ πνευματική ἐξουσία, χάρη στή θερμουργό παρουσία τοῦ Παρακλήτου, πού γίνεται τό τίμιο ἄμφιό του καί μεταβάλλεται σέ ἁγιασμένο, χαριτωμένο καί καθιερωμένο πρόσωπο. Τοῦτο τό ζεῖ κυρίως ὡς πλήρωμα ὁ χειροτονούμενος. Βλέπει γύρω του τὰ πάντα νά ἀλλοιώνονται, νά παίρνουν παράξενη θωριά κι ἀνερμήνευτη ὄψη. Κυριολεκτικά ζεῖ μιά μεταμόρφωση τὴν ὥρα πού ἡ Ἱερωσύνη σκηνώνει μέσα του καί τόν καθιστᾷ «σκεὺς ἐκλογῆς» (Πράξ. θ' 15), ἁγιοπότηρο ἔτοιμο νά δεχθεῖ τόν Θεῖο Μαργαρίτη. Στέκει σάν μετέωρο ἱερό ἀνάμεσα στὸν Θεό καί τόν ἄνθρωπο, στὸν οὐρανό καί τή γῆ, ἔτσι πού ἡ προσευχή του μετουσιώνεται σέ προσευχή τῆς Ἐκκλησίας, καί συνάμα ἀξιῶνεται νά καλεῖ τό Ἅγιο Πνεῦμα «ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα καί ἐπὶ πάντα τόν λαόν» (Εὐχή τοῦ Καθαγιασμοῦ). Ἀξιῶνεται μπροστά στο ἅγιο Θυσιαστήριο νά εἶναι ἡ "ζωντανή εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ", κατὰ τόν ἅγιο Μάξιμο τόν Ὁμολογητή, ἀφοῦ «ὁ ἱερεὺς στέκεται καί ἐκπληρώνει τό ἔργο τοῦ Χριστοῦ... λέγοντας ἐκεῖνα πού ὁ Χριστὸς εἶπε στὸν Μυστικό Δεῖπνο», καθὼς μᾶς βεβαιώνει ὁ ἱερός Χρυσόστομος.

Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος διηγεῖται γιὰ τόν Παυλίνο, Ἐπίσκοπο Νόλης, τόν ἱακουστό γιὰ τὴν ἀγάπη πού μοίραζε, τό ἐξῆς περιστατικό: Κάποτε, ἐπειδὴ δὲν εἶχε πιά νά δώσει τίποτε, πούλησε τὸν ἑαυτό του ὡς δούλο, γιὰ νά ἐλευθερώσει τὸν γιό μιᾶς φτωχῆς χήρας πού πιάστηκε αἰχμάλωτος. Ἐμεινε, λοιπόν, ὁ Παυλίνος δούλος κι ἐργάστηκε σ' ἓνα περιβόλι, ὥσπου ὁ κύριός του ἀνακάλυψε ποιὸς ἦταν καί τὸν ἄφησε ἐλεύθερο!

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ὁ Χριστὸς, ὁ Θεὸς μας, ἔλαβε μορφὴ δούλου κι ἔγινε ὅμοιος μέ μᾶς τοὺς ἀνθρώπους καί φανερώθηκε σάν ἄνθρωπος, ἂν καί ἦταν συγχρόνως τέλειος Θεός. Μά δὲν ἀρκέστηκε μόνο σ' αὐτό, ἀλλὰ ἔφθασε μέχρι τοῦ σημείου νά παραδώσει τὸν ἑαυτό Του στὸν Σταυρό γιὰ νά μοιράσει ζωὴ κι ἀνάσταση.

Μά καί ὁ κληρικός, στήν καθ' ἡμᾶς Ρωμηοσύνη, δέν ἀρκέστηκε μόνο στό νά δοξολογεῖ τόν Ἀγιοτριαδικό Θεό καί νά διδάσκει τά "δικαιώματά" Του, ἀλλά ἔφθασε, ὅταν τό ἀπαίτησαν οἱ καιροί, νά διακονήσῃ καί τόν Λαό, γινόμενος σφάγιο ἱερό, ποτίζοντας τό ράσο του μέ δάκρυα καί αἷμα, τόσο δικά του, ὅσο καί τοῦ φιλόχριστου Λαοῦ μας! Αὐτός ὁ Λαός μᾶς θέλει ἄξιους νά "νοστιμίζουμε" τόν κόσμο, νά "φωτίζουμε" τόν κόσμο, ὅπως ὁ Κύριος μᾶς τό ζήτησε, παραλληλίζοντας τούς Μαθητές Του μέ τό «ἅλας τῆς γῆς» καί τό «φῶς τοῦ κόσμου» (Ματθ. ε' 13-14)! Τί θά ἦταν αὐτός ὁ κόσμος χωρίς νοστιμιά καί φῶς; Σκουπίδι θά ἦταν καί σκοτάδι!

Γονεῖς εὐλογημένοι, παρακαλοῦμε ἐν ὀνόματι τοῦ Σταυρωθέντος Χριστοῦ, μή φράζετε τόν δρόμο στό βλαστάρι σας πού θέλει νά ἀνθίσει διακονώντας τήν Ἀγιατράπεζα!

Καί σεῖς παλληκάρια μας, πού ἔχετε τήν κλίση γιά τό ράσο, παρακαλοῦμε δεχθεῖτε τήν πρόσκληση τοῦ Χριστοῦ πού σᾶς γίνεται μέ τή δική μας φωνή καί διακονήστε Ἐκείνον, τήν Ἐκκλησία Του καί τόν Λαό Του!

Καλό κι εὐλογημένο τό υπόλοιπο τῆς Ἀγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς!

- † Ὁ Ἀθηνῶν **ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ**, Πρόεδρος
- † Ὁ Καρυστίας καί Σκύρου Σεραφεῖμ
- † Ὁ Μονεμβασίας καί Σπάρτης Εὐστάθιος
- † Ὁ Νικαίας Ἀλέξιος
- † Ὁ Νικοπόλεως καί Πρεβέζης Χρυσόστομος
- † Ὁ Ιερισσοῦ, Ἀγίου Ὁρους καί Ἀρδαμερίου Θεόκλητος
- † Ὁ Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς Παντελεήμων
- † Ὁ Κίτρους καί Κατερίνης Γεώργιος
- † Ὁ Ἰωαννίνων Μάξιμος
- † Ὁ Ἐλασσῶνος Χαρίτων
- † Ὁ Θήρας, Ἀμοργοῦ καί Νήσων Ἀμφιλόχιος
- † Ὁ Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως Νικηφόρος
- † Ὁ Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας Δαμασκηνός
- Ὁ Ἀρχιεραμματεὺς
- Ἀρχιμ. Ἰωάννης Καραμούζης

**ΟΜΙΛΙΑ ΕΚΦΩΝΗΘΗΣΑ ΣΤΟΝ ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΟ ΕΣΠΕΡΙΝΟ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΝΕΑΝ ΜΟΝΗΝ ΤΗΣ ΧΙΟΥ
ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟ 23 ΜΑΡΤΙΟΥ 2024
ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ ΒΟΥΚΟΥΝΑ
κήρυκα θείου Λόγου / Λυκειαρχη.**

Κυριακή πρώτη τῶν Νηστειῶν. Ανάμνησιν ποιούμεθα τῆς ἀναστηλώσεως τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν Εἰκόνων, γενομένης παρὰ τῶν ἀειμνήστων Αὐτοκρατόρων Μιχαὴλ καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Θεοδώρας, ἐπὶ Πατριαρχείας τοῦ ἁγίου καὶ Ὁμολογητοῦ Μεθοδίου.

Τὴν ἁγιασμένη εἰκόνα Σοῦ κάθε πού προσκυνᾶμε
συγχώρηση καὶ ἔλεος μὲ προσευχὴ ζητᾶμε!
Τὰ λάθη μας εἶναι πολλὰ καὶ τ' ἁμαρτήματα μας
Πρὸς Σέ, πού σάρκα φόρεσες καὶ βρέθηκες κοντά μας.
Ανέβηκες σ' ἓνα Σταυρὸ μὲ πάθη, ἠθελήμενα,
τὰ πλάσματα σοῦ τὰ ἔλεες λεύτερα, λυτρωμένα!
Ὅλοι χαρὰ γεμίσαμε καὶ μέσα ἀπ' τὴν καρδιά μας
Σωτήρα σὲ φωνάζουμε πού πάντα εἶσαι κοντά μας!

Οἱ παραπάνω στίχοι, ἀπόπειρα ἐλεύθερης ἀπόδοσης, νοηματικῆς κυρίως, στοῦ ἀπολυτίκιου τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας. Γιατί σήμερα τιμοῦμε τὴν νίκη τῆς ὀρθοδοξίας μὲ τὴν λύση στοῦ πρόβλημα τῆς εἰκονομαχίας πού προκάλεσαν παράγοντες ἔξω ἀπὸ τὴν Ἑλληνορθοδοξία. Ὁ Ἰουδαϊσμός καὶ ὁ Ἰσλαμισμός θεωροῦν τὸν εἰκονισμό ὡς εἰδωλολατρία. Γενικὰ οἱ λαοὶ τῆς Μέσης Ἀνατολῆς ἀπεχθάνονται τὴν εἰκονικὴ τέχνη, γι' αὐτὸ καὶ πέρασε αὐτὴ ἢ νοοτροπία στὶς θρησκείες τους. Οἱ Ἰσραεῖτες ἤθελαν νὰ γίνουν ἀρεστοὶ σ' αὐτούς. Ἀντίθετα, στὸν Ἑλληνισμό, τὴν πιὸ εὐγενεὴ ἐκφραση τοῦ παγκοσμίου πολιτισμοῦ, ὄχι μόνο ἦταν δεχτὸς ὁ εἰκονισμός, ἀλλὰ εἶχε προαχθεῖ σὲ ὑψίστη τέχνη ἢ ὅποια ἀνταποκρίνονταν στὶς παραδόσεις καὶ διαθέσεις τῶν πληθυσμῶν τους. Ὁ Ἑλληνισμός ἔδωσε πάμπολα στοιχεῖα χρήσιμα στὴ πίστη μεταστοιχειώθηκε σὲ Ἑλληνορθοδοξία. Εἰσῆχθη στὴν ἀπαραμίλλη εἰκονικὴ τέχνη, παραλήφθηκε ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία καὶ χρησιμοποιήθηκε στὴν ποιμαντικὴ διακονία. Ἡ εἰκόνα ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῶν κατακομβῶν μέχρι σήμερα λειτουργεῖ ὡς τὸ βιβλίο των ἀγγραμμάτων στοὺς ναοὺς. Γιὰ νὰ εἶναι αὐτὸ σύμφωνο μὲ τὴν θεολογία τῆς Ἐκκλησίας μας, οἱ Πατέρες διατύπωσαν προσεκτικὴ διδασκαλία σύμφωνη μὲ τὶς βιβλικὲς ἐπιταγές.

Ἡ εἰκονομαχικὴ ἔριδα ὑπῆρξε ἓνας θλιβερός σταθμός τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, ἡ ὁποία προξένησε ἀφάνταστη φθορὰ στὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. Μέσα ὅμως ἀπὸ αὐτὴ τὴ λαίλαπα βγῆκε, ἡ διατύπωση τῆς θεολογίας τῶν ἱερῶν εἰκόνων. Οἱ μεγάλοι Πατέρες καὶ οἱ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας μας, ποὺ ἀναδείχθηκαν μέσα ἀπὸ τὴ λαίλαπα τῆς εἰκονομαχίας, διατύπωσαν τὸ ὀρθόδοξο δόγμα μὲ προσοχὴ καὶ εὐλάβεια. Ἡ προσκύνηση τῆς ἱερῆς εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἱερῶν προσώπων τοῦ Χριστιανισμοῦ δὲν εἶναι εἰδωλολατρία, ὅπως κατηγοροῦνταν ἀπὸ τοὺς εἰκονομάχους, ἀφοῦ ἡ τιμὴ ἀπευθύνεται πρὸς τὸ εἰκονιζόμενο πρόσωπο, καθότι: «Προσκυνούμεν δὲ ταῖς εἰκόσιν, οὐ τὴ ὕλη προσφέροντες τὴν προσκύνησιν, ἀλλὰ δι' αὐτῶν, τοῖς ἐν αὐταῖς εἰκονιζομένοις» λέει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός. Ρ.Γ.94 1356. Ἡ εὐλογία καὶ ἡ χάρη ποὺ λαμβάνει ὁ πιστὸς ἀπὸ τὴν προσκύνηση τῶν ἱερῶν εἰκόνων δίνεται ἀπὸ τὸ ζωντανὸ ἱερὸ πρόσωπο καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν ὕλη τῆς εἰκόνας.

Ἀς προσέξουμε τὸ «Συνοδικό» τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ποὺ θὰ διαβαστεῖ αὐριο στοὺς ναοὺς, καὶ δίνει πειστικὴ ἀπάντηση στοὺς ἐπικριτὲς τῆς Ἐκκλησίας μας, λέγει ὅτι: ἐν Ναοῖς, ἐν Εἰκονίσμασι, τὸν μὲν ὡς Θεὸν καὶ Δεσπότην προσκυνοῦντες καὶ σέβοντες, τοὺς δὲ διὸ τὸν κοινὸν Δεσπότην ὡς Αὐτοῦ γνησίους θεράποντας τιμῶντες καὶ τὴν κατάσχεσιν προσκύνησιν ἀπονέμονες...

Ὡς ὀρθόδοξοι χριστιανοί, μετέχουμε τῆς ἀλήθειας καὶ ταυτόχρονα, ὡς Ἕλληνες, μετέχουμε τοῦ ὡραίου. Χάρη σ' αὐτὲς τὶς δύο σταθερές, διαφέρουμε ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους ποὺ ἔχουν διαφορετικὴ πίστη, κι ἔτσι ἔχουμε προβάδισμα στὴν ἀληθινὴ πρόοδο καὶ τὸν παγκόσμιον πολιτισμό.

Ὁ ἅγιος Θεόδωρος ὁ Στουδίτης, λέγει ὅτι ἡ εἰκόνα εἶναι «ὁμοίωση» μὲ τὸ ὑπαρκτό, ἐνῶ τὸ εἶδωλο εἶναι «ὁμοίωση» μὲ τὸ ἀνύπαρκτο. Ἐπομένως εἶναι πλάσμα, εἶναι φαντασία, ἀπάτης ὁμοίωμα. Μὲ ἄλλα λόγια, τὸ ἀρχέτυπο τοῦ εἰδώλου εἶναι ἀνύπαρκτο, εἶναι φανταστικό, δὲν εἶναι πραγματικὸ πρόσωπο, ἐνῶ ἡ εἰκόνα ἀπεικονίζει αὐτὸ ποὺ ὑπάρχει πραγματικά, τὸ εἶδωλο δὲν ἔχει τέτοια δυνατότητα. Εἶναι ὡς τούτου λανθασμένος καὶ ὁρος εἰκονολατρία τὸ σωστὸ εἶναι εἰκονοφιλία. Οἱ εἰκόνες τῆς Θεοτόκου καὶ τῶν Ἀγίων, ἀποτελοῦν ἀπεικονίσεις πραγματικῶν ἱστορικῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα βρίσκονται σὲ ἄμεση σχέση, προσωπικὴ καὶ οὐσιαστικὴ, σχέση κοινωνίας, μὲ τὸν ἓνα καὶ μόνον ἀληθινὸ Θεό.

Θὰ ἦταν χρήσιμη μιὰ σύντομη ἀναφορὰ στὴν περίοδο τῆς εἰκονομαχίας ἡ ὁποία ἐμφανίζεται σὲ δύο φάσεις. Ἡ πρώτη φάση 726 - 787 μ.Χ. ὅπου ἔχουμε τὸ ἐπεισόδιο μὲ τὴν ἀπομάκρυνση τῆς εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ Ἀντιφωνητῇ ἀπὸ τὴ χαλκῇ πύλῃ τῶν ἀνακτόρων καὶ τὴ διαταγὴ νὰ

ἀναρτηθῶν οἱ εἰκόνες εἰς τὸ μετεορότερον. Τὴν περίοδο αὐτὴ διαπρέπει ὁ γνωστός μας στὴν Καλλιμασιά Ἅγιος Αἰμιλιανὸς ὁ ὁμολογητὴς ἐπίσκοπος Κυζίκου ποὺ ἀγωνίστηκε μὲ ὅλη τὴ δύναμη ποὺ τοῦ παρεῖχε ὁ Θεὸς γιὰ τὴν τιμητικὴ προσκύνηση τῶν ἁγίων εἰκόνων καὶ ὁ χρυσορροᾶς καὶ μαῖστωρ τῆς μουσικῆς Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός. Γράφοντας ἐπιστολές, ζητοῦσε ἀπὸ τὸν λαὸ τῆς Πόλης νὰ τιμᾷ τις εἰκόνες. Ὁ Λέων ὁ Γ' διέταξε νὰ μιμηθῶν τὴ γραφὴ τοῦ καὶ νὰ στείλουν στοὺς χαλίφη ποὺ τὸν εἶχε κοντὰ τοῦ πλαστῆ ἐπιστολὴ του, μὲ τὴν ὁποία νὰ φαίνεται, ὅτι ὁ Ἰωάννης προσέφερε (τάχα) τὴ Δαμασκὸ στοὺς Βυζαντινοὺς. Ὁ χαλῖφης πείστηκε καὶ τοῦ ἔκοψε τὸ δεξι χέρι, τὸ ὁποῖο ὁμως γιαιτρεύτηκε ὡς ἐκ θαύματος. Τότε ἔγραψε τὸν πρῶτο εἰρμὸ τοῦ Κανόνα τοῦ Α' ἤχου «Σοὺ ἡ τροπαιοῦχος δεξιᾷ, θεοπρεπῶς ἐν ἰσχυῖ δεδόξασται». Γιὰ τὸ θαῦμα αὐτὸ τιμᾶται ἡ Παναγία ἡ Τριχεροῦσα στοὺς Ἅγιους ὄρους. Ἡ κρίση ὀξύνεται ἐπὶ Κωνσταντίνου Ε' τοῦ λεγόμενου Κοπρώνυμου μὲ διώξεις μοναχῶν, ἀπαγορεύσεις προσευχῶν καὶ τιμὴ λειψάνων τῶν ἁγίων. Μοναστήρια καὶ Ναοὶ κατεδαφίζονται, βιβλία καίγονται, μοναχοὶ φυλακίζονται ἢ ἐξορίζονται. Τότε μαρτύρησαν καὶ οἱ ὁμολογητὲς Ἀνδρέας ὁ Καλυβίτης, ὁ ἐπίσκοπος Ὑπάτιος καὶ ὁ Ἅγιος Στέφανος ὁ Νέος. Ἡ αὐτοκρατορία βρίσκεται σὲ μεγάλη θρησκευτικὴ ἀναστάτωση. Ὁ γιὸς τοῦ Κωνσταντίνου, Λέων Δ' ὁ Χάζαρος (775 - 780 μ.Χ.) συνέχισε ἀλλὰ μὲ πιὸ ἀραιὰ ἐκτελέσεις ὥσπου ἐπῆλθε κάποια χαλάρωση. Ἡ πρώτη φάση τελειώνει μὲ τὴ Ζ' Σύνοδο τῆς Νίκαιας τὸ 787 μ.Χ. ποὺ ἀκύρωσε τὴν προηγούμενη τῆς Ἱερείας καὶ ἀναστήλωσε τις εἰκόνες ἐπὶ Αὐτοκρατείας Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας καὶ τοῦ γιοῦ τῆς Κωνσταντίνου ΣΤ' ἐπὶ Πατριαρχίας Ταρασίου. Ἡ Δεύτερη Φάση (815 - 843 μ.Χ.) ἀρχίζει μὲ τὸν θηριώδη Λέοντα Ε' τὸν Ἀρμένιο. Αὐτὸς κατὰ τὴν ἐορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς τοῦ 815 μ.Χ. εἰσερχόμενος στὴν Ἀγία Σοφία ἀρνεῖται νὰ προσκυνήσει τις εἰκόνες. Ὁ πιὸ ἀδιάλλακτος καὶ φανατικὸς εἰκονομάχος ἦταν ὁ Θεόφιλος. Οἱ μοναχοί, ποὺ ζωγράφιζαν εἰκόνες, τιμωροῦνταν αὐστηρά. Ὁ μοναχὸς Λάζαρος καταδικάστηκε νὰ καοῦν οἱ παλάμες του μὲ καυτὸ σίδερο, ἐνῶ οἱ ἀδελφοὶ Θεοφάνης καὶ Θεόδωρος τιμωρήθηκαν, λόγῳ τοῦ ζήλου μὲ τὸν ὁποῖον ὑποστήριζαν τις εἰκόνες, μὲ «ἐγκέντιση» ἱαμβικῶν στίχων, στὰ πρόσωπα του, ἀποκτιῶντας ἕκτοτε τὸ ὄνομα «Γραπτοί».

Ὅταν πέθανε ὁ Θεόφιλος, τὸ 842, ἡ Θεοδώρα ἔμεινε ἡ μόνη ἐπίσημη ἀρχονταςτοῦ κράτους, ἐπειδὴ ὁ γιὸς της, Μιχαήλ, ἦταν ἀνήλικος. Ἡ Βασίλισσα Θεοδώρα συγκαλεῖ Σύνοδο τὸ 843 μ.Χ. καὶ φέρνει σὲ ἰσχύ τὴν ἀπόφασή της Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Τὸ 843 μ.Χ. γίνεται ἡ ὁριστικὴ Ἀναστήλωση τῶν εἰκόνων. Δύο φορὲς ἔγινε ἀναστήλωση τῶν εἰκόνων καὶ τις δύο φορὲς ἔγινε ἀπὸ γυναῖκες. Ἡ Θεοδώρα μὲ τὸν γιὸ τῆς Μιχαήλ, τὸν κλῆρο

καὶ πλῆθος λαοῦ κρατῶντας τὰ Θεῖα ξύλα τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καὶ τὶς ἅγιες εἰκόνες ἐξῆλθαν μέχρι τοῦ λεγόμενου Μιλίου ψάλλοντας τὸ Κύριε ἐλέησον καὶ μετὰ τέλεσαν Θεῖα Λειτουργία.

Ἀπὸ τὴν 19η Φεβρουαρίου τοῦ 842, ἡ πρώτη Κυριακὴ τῶν νηστειῶν, ἐορτάζεται ὡς «Ἡ Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας» Ἡ λέξις Ὁρθοδοξία δὲν ἀναφέρεται οὔτε σὲ κάποιο σύστημα, οὔτε σὲ λαϊκὴ παράδοση καὶ οὔτε σὲ τέχνη. Ὁρθοδοξία εἶναι ἡ ὀρθὴ δόξα, ἡ ὀρθὴ πίστις γιὰ τὸν Θεό, εἶναι ἡ Ἐκκλησία, ἡ Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία. Ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας δὲν ὑπάρχει Ὁρθοδοξία. Ἡ ἀναστήλωση τῶν ἁγίων καὶ ἱερῶν εἰκόνων εἶναι ὁ θρίαμβος τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως.

Μία εἰκόνα μεταγγίζει στὸν ἄνθρωπο τὴν ἄκτιστη θεῖα χάρις ποὺ τόσο ἔχουμε ἀνάγκη καὶ ποὺ μᾶς ἀνάγει στὸ «πρῶτο κάλλος», δηλαδὴ, μᾶς ἀποκαλύπτει τὴν δόξα τοῦ Θεοῦ. Ἀγιάζονται διὰ τῶν θείων εἰκόνων «τὰ ὄμματα τῶν ὁρώντων καὶ ἀνάγεται δι' αὐτῶν ὁ νοῦς πρὸς θεογνωσίαν» Εἶναι μεγάλη μας τιμὴ, καὶ καύχημά μας νὰ ὁμολογοῦμε τὴν πίστις μας καὶ νὰ ὀνομαζόμαστε Χριστιανοί, νὰ φέρουμε τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Πρέπει νὰ μᾶς κάνει ὑπερήφανους αὐτὸ καὶ ὄχι νὰ μᾶς ντροπιάζει. Ὅμως, εἶναι μεγάλη εὐθύνη συνάμα νὰ βιώσουμε τὴν Ὁρθοδοξία. Μεγάλη εὐθύνη γιὰ νὰ γίνῃ ἡ Ὁρθοδοξία ὀρθοπραξία γιατί Ὁρθοδοξία χωρὶς ὀρθοπραξία εἶναι μεγαλύτερο ἀπὸ τὴν αἵρεσις. Ὁ Χριστιανὸς ποὺ προσέρχεται μὲ πίστις, κερδίζει πολλά, ἐνῷ ὅποιος ἀμφιβάλλει, μοιάζει μὲ φύλλο σὲ κυματισμὸ θαλάσσης, ποὺ τὸ παίρνει ὁ ἄνεμος ὀδηγώντας τὸ σὲ ἓνα ἀβέβαιο μέλλον χωρὶς Θεὸ στὴ ταραγμένη Γῆ τῆς πικραμένης Παναγίας ποὺ ἔχει ἀνάγκη ὁλόκληρη ἡ Οἰκουμένη αὐτὲς τὶς μέρες καὶ ποὺ περιμένει ὅσο ποτὲ ἄλλοτε κάτω ἀπ' τὸ Σταυρὸ τὴν ἀληθινὴν Ἀνάστασις.

Ὁλοκληρώνοντας τὴν ἀναφορά μου παρακαλῶ νὰ μνημονεύονται καὶ αὐτὴ τὴν μέρα καὶ οἱ γονεῖς μας. Ἐκεῖνοι ποὺ μᾶς ἔμαθαν ἀπὸ παιδιὰ νὰ πηγαίνομε στὴν ἐκκλησιὰ κρατῶντας μιὰ εἰκόνα εἴτε ἀπὸ τὸ ναὸ εἴτε ἀπὸ τὸ εἰκονοστάσι τοῦ σπιτιοῦ μας ποὺ τὸ παίρναμε νὰ ἐκκλησιαστεῖ, συμμετέχοντας σὲ αὐτὴ τὴ θριαμβευτικὴ χαρὰ τῆς ἐορτῆς καὶ κατὰ τὴ ὥρα τῆς περιφορᾶς νὰ ἀκοῦμε καὶ γι' αὐτοὺς το: Σὺν Τῶν τῆς Ὁρθοδοξίας προμάχων, εὐσεβῶν Βασιλέων, ἁγιωτάτων Πατριαρχῶν, Ἀρχιερέων, Διδασκάλων, Μάρτύρων, Ὁμολογητῶν, καὶ τῶν γονέων ἡμῶν. «Αἰωνία ἡ μνήμη».

Ὁ Ματρώζος

τοῦ Γεωργίου Στρατήγη

Ἕνας Σπετσιώτης γέροντας, σκυφτὸς ἀπὸ τὰ χρόνια,
μὲ κάτασπρα μακριὰ μαλλιά, μὲ πύρινη ματιά,
σὰν πλάτανος θεόρατος γυρμένος ἀπ' τὰ χιόνια,
περνοῦσε πάντα στὸ νησί τὰ μαῦρα γηρατειά.
Εἶναι ἀπὸ κείνη τὴ γενιά κι ὁ γερο-καπετάνος
ποὺ ἀκόμα καὶ στὸν ὕπνο του τὴν ἔτρεμε ὁ Σουλτάνος.

Εἶναι ἀπὸ κείνους ποὺ ἔχυσαν τὸ ἀθάνατό τους αἷμα,
ἀπὸ τοὺς χίλιους ποὺ ἔβγαλες, πατρίδα μου χρυσή,
εἶναι ἀπὸ κείνους ποὺ ἔβαλαν στὴν κεφαλὴ σου στέμμα
καὶ ἄγνωστοι σβηστήκανε στὸ δοξαστὸ νησί.
Εἶχες ἀστέρια ὀλόλαιμπρα στὸν οὐρανό σου κι ἄλλα,
μὰ ἐκεῖνα ποὺ δὲν ἔλαμψαν ἦσανε πιὸ μεγάλα.

Σὰν ἔγραψαν μὲ τὸ δαυλὸ τὴν ἱστορία μόνοι,
χωρὶς γι' αὐτοὺς τοὺς ἥρωες μιά λέξη αὐτὴ νὰ πεῖ,
μὲ τὴν πληγὴ τους γιὰ σταυρὸ κι ἀτίμητο γαλόνι,
ἄλλοι στὰ δίχτυα ἐγύριζαν καὶ ἄλλοι στὸ κουπί.
Κι οἱ στολοκάφτες τῶν Σπετσιῶν, τ' ἀτρόμητα λιοντάρια,
μὲ τίς βαρκοῦλες ἔπιαναν στὸ περιγιάλι ψάρια.

Ὁ γέρος μας παράπονο ποτὲ δὲ λέει κανένα,
μὰ καπετάνους σὰν ἰδεῖ μὲς στὰ βασιλικά,
ἐκείνους ποὺ 'χε ναῦτες του μὲ μάτια βουρκαωμένα
στὰ περασμένα ἐγύριζε καὶ στὰ πυρπολικά,
καὶ ξαπλωμένος δίπλα μου, μοῦ 'λεγε ἐκεῖ στὴν ἄμμο
πόσα καράβια ἐκάψανε στὴν Τένεδο, στὴ Σάμο.

«Παιδί μου, τώρα ἐγέρασα, παιδί μου θ' ἀποθάνω»,
στὸ τέλος πάντα μοῦ 'λεγε μ' ἓν' ἀναστεναγμό,
«Ἕνας Ματρώζος δὲν μπορεῖ νὰ κάνει τὸ ζητιάνο,
μὰ νὰ βαστάξω δὲν μπορῶ τῆς πείνας τὸν καημό.
Κλαίω ποὺ ἀφήνω τὸ νησί, θὰ πάω στὴν Ἀθήνα,
πρὶν πεθαμένο μ' εὑρετε μιά μέρα ἀπὸ τὴν πείνα...

Μοῦ λέν, ὁ καπετὰν Κωνσταντῆς, ἀπ' τὰ Ψαρά καὶ πέρα,
πὼς ὕπουργὸς ἐγένηκε μεγάλος καὶ τρανός,
κι ἂν θυμηθεῖ πὼς τὴ ζωὴ τοῦ ἔσωσα μιά μέρα
ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴν Τένεδο,μποροῦσε ὁ Ψαριανὸς
νὰ κάνει τίποτε γιὰ μὲ κι ἴσως νὰ δώσουν κάτω
σ' ἐκεῖνον ποὺ 'χε τάλαρα τὴ στέρνα του γεμάτη».

Πέντε ἔξι ἡμέρες ὕστερα ἐμπῆκε στὸ βαπόρι
κι ἀκουμπιστὸς περίλυπος ἐπάνω στὸ ραβδί,
ὡς ποὺ στὴν Ὑδρα ἔφθασε, ἐγύριζε στὴν πλώρη
τὸ λατρευτὸ του τὸ νησί ὁ γέροντας νὰ δεῖ.
Καὶ σκύβοντας τὰ κύματα δακρύβρεχτος ἐρώτα,
πῶς φεύγει τῶρ' ἀπ' τὸ νησί καὶ πῶς ἐρχόταν πρώτα.

«Ἐδῶ τί θέλεις, γέροντα;» ρωτᾷ τὸν καπετάνο
στὸ ὑπουργεῖον ἐμπροστὰ κάποιος θαλασσινὸς
ντυμένος στὰ χρυσά. «Παιδί μου, εἶναι πάνω
ὁ Κωνσταντῆς». «Ποιὸς Κωνσταντῆς;». «Αὐτός... ὁ Ψαριανός».
«Δὲ λὲν κανένα Ψαριανό, ἐδῶ εἶναι Ὑπουργεῖο,
νὰ ζητιανέψεις πῆγαινε μὲς στὸ φτωχοκομεῖο!».

Ὁ γέρος ἀνασήκωσε τὸ κάτασπρο κεφάλι
καὶ τὰ μαλλιά του ἐσάλεψαν σὰν χαίτη λιονταριοῦ
καὶ μὲ σπιθόβολη ματιὰ μὲς ἀπ' τὰ στήθια βγάνει
μὲ στεναγμὸ βαρύνωμο φωνὴ παλληκαριοῦ:
«Ἄν οἱ ζητιάνοι σὰν κι ἐμὲ δὲν ἔχυναν τὸ αἷμα,
οἱ καπετάνοι σὰν καὶ σὲ δὲν θὰ φοροῦσαν στέμμα!»

Τότε ὁ Κανάρης ποὺ ἄκουσε φιλονικία κάτου,
στὸ παραθύρι πρόβαλε νὰ δεῖ ποιὸς τὸν ζητεῖ
καὶ τὸ νησιώτη βλέποντας λαχτάρησε ἡ καρδιά του
καὶ νὰ ῥθει ἐπάνω διέταξε μὲ τὸν ὑπασπιστή.
Κάτι ἢ φωνὴ τοῦ γέροντα τοῦ ἐξύπνησε στὰ στήθη,
κάτι ποὺ μοιάζει μὲ ὄνειρο μαζὶ καὶ παραμῦθι.

Τὸν κοίταξε τὰ μάτια του μὲς στὰ μακριὰ του φρύδια,
Ποὺ μοιάζανε σὰν ἀετοὺς κρυμμένους στὴ φωλιά,
στὸν καπετάνο ἐφάνηκαν μὲ τὴν φωτιὰ τὴν ἴδια,
ὅταν τὰ ἐφώτιζε ὁ δαυλὸς τὰ χρόνια τὰ παλιά.
Κι ἓνας τὸν ἄλλο κοίταζε κατὰματα οἱ δυὸ γέροι
ὁ ἡμίθεος τὸν γίγαντα, ὁ ἥλιος τὸ ἀστέρι.

«Δὲν μὲ θυμᾶσαι, Κωνσταντῆ;» σὲ λίγο τοῦ φωνάζει,
«γρήγορα σὺ μὲ ξέχασες, μὰ σὲ θυμᾶμαι ἐγώ!...».
«Ποιὸς τὸ ἄπιζε νὰ δεῖ ποτές», ὁ γέροντας στεναάζει,
«τὸν καπετάνο ζήτησα, τὸ ναύτη ὑπουργό!...».
Καὶ σκύβοντας τὴν κεφαλὴ στὰ διάπλατά του στήθη,
τὴ φτώχεια του ἐλησμόνησε, τὴ δόξα του ἐθυμήθη.

«Ποιὸς εἶσαι, καπετάνο μου; Καὶ ποιό 'ναι τὸ νησί σου;»,
ὁ Ψαριανὸς τὸν ἐρωτᾷ μὲ πόνο θλιβερό,

«πενήντα χρόνια, μιὰ ζωή, περάσανε, θυμήσου
ἀπ' τῆς καλῆς μου ἐποχῆς, ἐκείνης τὸν καιρὸ.
Μήπως στὴν Σάμο ἤσουναι τὴν ἐποχὴ ἐκείνη;
Στὴν Κῷ, στὴν Αλεξάνδρεια, στὴ Χιό, στὴ Μυτιλήνη;»

Ἀπ' ἔξω ἀπ' τὴν Τένεδο ...πενήντα πέντε χρόνια
ἐπέρασαν ἀπ' τὴν στιγμὴν ἐκείνη, σὰν φτερό.
Σὰν νὰ σὲ βλέπω Κωνσταντῇ, δὲ θὰ ξεχάσω αἰώνια...
Ἀκόμα στὸ μπουρλότο σου καβάλα σὲ θαρῶ...
Χρόνος δὲν ἦταν πού 'καψες στὴ Χιὸ τὴ ναυαρχίδα
κι ἦταν ἡ πρώτη μου φορὰ ἐκείνη πού σὲ εἶδα...

Ἀπ' ἔξω ἀπ' τὴν Τένεδο, θυμᾶσαι; Μιὰ φρεγάδα
σ' ἔβαλε ἐμπρὸς μ' ἀράπικου ἀλόγου γληγοράδα
μ' ὀχτῶ βατσέλα πίσω τῆς ἐμοιάζαν περιστέρια
κι ἐστὶν γεράκι γύρω τους... ἐπάνω στὸ μπουρλότο,
πού τὴν κορβέτα τίναξες πρωτύτερα στ' ἀστέρια,
σὰν δαίμονας μὲς στὸν καπνὸ γλυστρούσες καὶ στὸν κρότο.

Σὲ καμαρώνω ἀπὸ μακριά... κι οἱ ναῦτες κι ὁ λοστρόμος
μ' ἐξώρκιζαν νὰ φύγουμε τοὺς εἶχε πιάσει τρόμος,
γιατὶ ἡ ἀρμάδα ζύγωνε ἐπάνω στὸ τιμόνι
θάρρος στοὺς ναῦτες σου ἔδινες... δὲν βάσταξε ἡ καρδιά μου,
σὲ μιὰ στιγμὴ χανόσουναι, σὲ μιὰ στιγμὴ καὶ μόνη
καὶ «ὄρτσα! μάϊνα τὰ πανιά!» φωνάζω στὰ παιδιὰ μου.

Στὸ στρίψιμο τοῦ τιμονιοῦ μᾶς σίμωσες... μ' ἀντάρα,
ὁ Τούρκος κοντοζύγωνε ἡ μαύρη μου καμπάρα
ἀστροπελέκια καὶ φωτιὲς καὶ κεραυνοὺς πετοῦσε,
μὰ σὰν δελφίνι γρήγορα κι ἐκεῖνος ἐγλιστροῦσε.
Οἱ ναῦτες μου φωνάζανε: «Τί κάνεις καπετάνο;»
Κι ἐγὼ τοὺς λέω: «Τὸν Ψαριανὸ νὰ σώσω κι ἄς πεθάνω...».

Καὶ σοῦ πετῶ τὴ γούμενα... καὶ δένεις τὸ μπουρλότο...
κάνω τιμόνι δεξιὰ... τὸ φλογερὸ τὸ χνώτο
τοῦ Τούρκου θὰ σὲ βούλιαζε - θυμᾶσαι; Σοῦ φωνάζω,
«Πρῶτος ἀπ' ὅλους ν' ἀνεβείς», μὰ δὲν μ' ἀκοὺς κι ἀφήνεις
ἄλλοι ν' ἀνέβουν... ἔσκυψα κι ἀπ' τὰ μαλλιά σ' ἀδράζω,
καὶ σ' ἔσωσα κι ἐφύγαμε... μὰ δάκρυα βλέπω χύνεις!...».

«Ματρώζε μου!» δακρύβρεχτος ὁ Κωνσταντῆς φωνάζει
καὶ μὲς στὰ στήθη τὰ πλατιά σφιχτὰ τὸν ἀγκαλιάζει.
Κι ἐνῶ οἱ δύο γίγαντες μὲ τὰ λευκὰ κεφάλια
στ' ἄσπρα τοὺς γένεια δάκρυα κυλοῦσαν σὰν κρυστάλλια,
δυὸ κορφοβούνια μοιάζανε γεμάτα ἀπὸ τὸ χιόνι,
ὅταν τοῦ ἡλίου τὸ φιλὶ τὴν ἀνοιξὴ τὸ λειώνει.-

**ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΕΙΛΗΤΑΡΙΟΝ.
ΟΜΙΛΙΑ ΔΙΑ ΤΟΝ ΟΜΗΡΟΝ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΝ «ΑΓ. ΑΓΑΠΗΤΟΣ»**

Ὡς τυγχάνει γνωστόν ἡ Ἱερά Μητρόπολις Χίου, Ψαρῶν καί Οἰνουσσῶν ἔχει ἐντάξει εἰς τήν πνευματικὴν διακονίαν αὐτῆς τό πρόγραμμα «*Ὅπως ἂν ἐξ Ἑλληνικῶν...*»-*Φιλολογικόν Εἰλητάριον*» μέ χώρον διεξαγωγῆς τήν Βιβλιοθήκην ΑΓΙΟΣ ΑΓΑΠΗΤΟΣ.

Εἰς τό πλαίσιον αὐτῆς τῆς διακονίας ὁ Ἐλλογιμώτατος κ. Χρῆστος Ν. Φροσυνάκης, ἀριστοῦχος Μεταπτυχιακός τῆς Κλασσικῆς Φιλολογίας τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Ἑθνικοῦ καί Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Αθηνῶν ἐπραγματοποίησεν παρουσίασιν τοῦ θέματος: «ΟΜΗΡΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ Γ': Ὁρέστεια καί Ὀδύσσεια ὡς παράλληλες περιπέτειες: τό παράδειγμα τοῦ Ὁρέστη στό πρόσωπο τοῦ Τηλεμάχου», τήν Παρασκευήν 26 Ἀπριλίου 2024 καί ὥραν 19:00 εἰς τήν Βιβλιοθήκην ΑΓΙΟΣ ΑΓΑΠΗΤΟΣ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου, Ψαρῶν καί Οἰνουσσῶν.

**ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΦΥΛΛΟ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟ ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ κ. ΜΑΡΚΟΥ**

- Ἐκδότης: Ἡ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ.
- Ἀπευθύνεσθε: «ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ» - Ἱερά Μητρόπολις Χίου, Ψαρῶν καί Οἰνουσσῶν - Κων. Αμάντου 24, Τ.Κ. 82100 - ΧΙΟΣ.
- Ἱστοσελίς: <http://www.imchiou.gr>
- Ἡ «ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ» διανέμεται δωρεάν.
- Δεκτές αὐτοπροαίρετες δωρεές ἀναγνωστῶν, ὑπέρ τοῦ κατηχητικοῦ καί φιλανθρωπικοῦ ἔργου.
- IBAN GR 98 0110 4900 0000 4900 0199 68

Ἡ εἰκόνα τῆς Παναγίας Βοηθείας καί τίμιο λείψανο τοῦ Ὁσ. Ἀνδρίμου
στόν Ἱ. Μ. Ν. Ἀγ. Νικολάου Βόλου (11.04.24)

Τό Δ.Σ. τῆς Ἑταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν

**ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ
ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΒΟΛΟΥ**

Αγιολογικές διαλέξεις αφιερωμένες στους Αγίους της εποχής μας

**7η Διάλεξη:
'Όσιος 'Ανθιμος Χίου**

**Ομιλητής: Σεβ. Μητροπολίτης Χίου, Ψαρών
και Οινουσσών κ. Μάρκος**

Πέμπτη 11 Απριλίου 2024

στις 6.30 μ.μ.